

מזג האוויר בחורף 1995/96

פאינה צ'צ'יק*
השרות המטאורולוגי

יורדו פי 1.5-2 מהנורמה לחודש זה ובסוף ינואר ברוב האזורים התבטל גרעון הגשם שנרשם לסוף דצמבר. פרק הזמן הגשום והסוער ביותר היה ב-16-23 בחודש. בימים אלה, במספר אזורים היו הגשמים מלווים ברוחות חזקות ובברד. בהרי הצפון ירד שלג.

בפברואר חלה הרעה ניכרת במצב הגשמים. במהלך החודש, בדומה לדצמבר, ירד רק רבע עד מחצית מכמות הגשם הרב-שנתית לחודש זה, והגרעון המצטבר הגיע ל-10%-25%.

במרס בצפון הארץ ובמרכז יורדו גשמים ששיפרו משמעותית את מאזן הגשמים העונתי. כבר בעשרת הראשונה ירדו בהרי הצפון והמרכז כמויות גשם שהן פי 3-4 מהרב-שנתי לעשרת זאת. בסוף החודש (ב-21-26) ירדו ברוב האזורים גשמים עזים בכמויות שעלו על הרב-שנתי לעשרת פי 3-6. גשמים אלה תרמו לצמצום הגרעון העונתי ובמספר מקומות נרשם אף יתרון של עד 15% בכמות המצטברת, בהשוואה לרב-שנתי.

הגרעון בגשמים בדרום הארץ בעונה זאת גדול, בהשוואה ליתר האזורים. בסוף דצמבר נרשם גרעון של 70%-90% מהרב-שנתי המקביל. בינואר ירדו בדרום הארץ כמויות גשם קרובות לרב-שנתיות, עובדה שצמצמה את הגרעון העונתי המצטבר ל-30%-40%. גשמי פברואר היו מועטים ביותר, ובסופו גדל שוב הגרעון לכ-50% מהרב-שנתי המקביל. גשמי מרס לא שיפרו משמעותית את מצב הגשמים. עד סוף מרס ירדו בבאר-שבע 142 מ"מ גשם - כ-70% מכמות הגשם הרב-שנתית. בדרום הארץ ירדו עד סוף מרס כ-50% מכמות הגשם הרב-שנתית.

טמפרטורה

הטמפרטורה הממוצעת לתקופת נובמבר 1995-מרס 1996 דומה לרב-שנתית המקבילה (ראה טבלה). במהלך התקופה חלו תנודות משמעותיות כלפי מעלה וכלפי מטה. החודש הקר ביותר בהשוואה לרב-שנתי היה נובמבר, בו

בחורף 1995/96 היו כמויות הגשם קרובות לממוצע או נמוכות ממנו. באזורים רבים במשך התקופה נרשם גרעון בכמויות הגשם בהשוואה לרגיל, ובמהלך החורף נרשמו פרקי זמן ממושכים ללא גשם, גשמי מרס שיפרו את המאזן העונתי.

ראוי לציון הגרעון הגדול בגשם בדרום הארץ שנרשם לאורך כל העונה.

בתקופות מסוימות במהלך החורף היו הטמפרטורות גבוהות מהרגיל במשך תקופות ארוכות. אירועי קרה מיוחדים לא נרשמו החורף.

גשמים

חורף 1995/96 ברוב אזורי הארץ לא הצטיין בשפע גשמים. החודשים דצמבר, פברואר ואפריל היו מעוטי גשמים והחודשים נובמבר, ינואר ומרס היו גשומים. ברוב האזורים, כמות הגשם העונתית הגיעה ל-90% עד 125% מכמויות הגשם הממוצעות לעונה בחלקים גדולים של אזור החוף ואזור ההר הצפוני והמרכזי. באזורים אלה נרשמו בין 90%-95% מהרב-שנתי בעין החורש, בתל אביב וסביבתה ובהר כנען. אחוזים נמוכים יותר נרשמו בדרום הארץ: בחברון 86%, בבאר-שבע 66%, בשדה בוקר 57%, בבקעת הירדן וים המלח 82%-90%. חודש נובמבר היה גשום. בהרים, בחוף המרכזי ובחוף הדרומי כמות הגשם שירדה הגיעה לפי 1.5-2 מהממוצע לחודש זה.

בדצמבר נרשם גרעון גדול בכמות הגשם: בחודש זה ירדו בצפון הארץ, במזרחה ובמישור החוף הדרומי בין שליש למחצית מכמות הגשם הרגילה. בשלב זה של העונה, בסוף דצמבר 1995, הצטבר ברוב אזורי הארץ גרעון בגשם של 30%-50%, בהשוואה לרב-שנתיים לתקופה המקבילה.

חודש ינואר 1996 היה גשום: בצפון הארץ ובמרכזה נרשמו 12-16 ימי גשם. במהלך החודש

* חוקרת אגרו-מטאורולוגית.

המטאורולוגית. ערכים כאלה נמדדו בעיקר במחצית ובסוף ינואר, ובעמקים הצפוניים גם באמצע דצמבר.

ניתן לסכם, כי חורף 1995/96 היה קרוב לממוצע, נעדר אירועי קרה. משטר הגשמים בעונה היה מסובך יותר. באזורים רבים ברוב התקופה נרשם גרעון בכמויות, בהשוואה לרגיל, ובמהלך החורף נרשמו פרקי זמן ממושכים ללא גשם; גשמי מרס שיפרו את המאזן העונתי. ראוי לציון הגרעון הגדול בגשם בדרום הארץ שנרשם לאורך כל העונה.

בממוצע לחודש היתה הטמפרטורה נמוכה מהרגיל ב-1-2 מ"צ. החודשים דצמבר, ינואר ופברואר בד"כ היו חמים מהרגיל, פרט לפרקי זמן קרים מהרגיל במחצית דצמבר, מחצית ינואר וסוף מרס. העשרת הראשונה של פברואר היתה חמה מהרגיל ב-2-3 מ"צ. במהלך החודש היו מספר ימים חמים בהם עלתה הטמפרטורה עד 25-27 מ"צ. בסוף מרס טמפרטורות המקסימום עלו בימים בודדים באזורי החוף ובעמקים עד 30-33 מ"צ.

בחורף הנוכחי לא נרשמו אירועי קרה משמעותיים. באזורים הקרים ירדו ערכי טמפרטורת המינימום לפלוס 1-2 מ"צ בסוכה

ערכי הטמפרטורות בחורף 1995/96 (נובמבר-מרס) בהשוואה לממוצע הרב-שנתי.

תחנה	מקסימום הפרש 95/96 מהממוצע	מינימום הפרש 95/96 מהממוצע	יומית ממוצעת הפרש 95/96 מהממוצע	
			0	14.5
בית דגן	-0.4	9.1	0.2	14.5
רמת דוד	-0.3	7.7	0	13.5
דורות	-0.1	9.4	0	14.5
כפר בלום	-0.6	7.2	-0.3	13.2

כמויות גשם מצטברות (מ"מ) בחורף 1995/96 במבחר תחנות.

